

Patima... între modern și desuet

Re-programat la un interval de timp relativ mic, spectacolul **Patima de sub ulmi** își descoperă darul vinurilor ce-și sporesc savoarea o dată cu trecerea vremii.

Piesa lui Eugene O'Neill, a cărei acțiune e plasată la mijlocul veacului XIX, undeva în New England, a fost scrisă în 1924. Era perioada în care naturalismul se convertea la expresionism, iar Freud câștiga teren în argumentarea „visului american”. Verosimilitatea este intensificată de jocul actoricesc excelent și inteligent captat de cameră. Prim-planurile alternează cu planurile gene-

rale, elegant decupate sau „piruetate” într-un spațiu scenografic butaforizat, teatral. Există însă și multe rezolvări filmice, dintre care două sunt memorabile: scena oglinzii, când dragostea aproape trece prin zid, și secvența reconcilierii tandre în salonul străbătut de raze difuze. Meritul lui Dinu Cernescu (autorul adaptării și al regiei) constă în capacitatea de a arăta cum se transformă ura în iubire și iubirea în ură, determinând personajele să grăveze spectaculos în jurul problemei capitale și etern valabile: proprietatea; în speță, ferma râvnită de toți.

Tandemul fraților îmbătrâniți în iluzii deșarte capătă relief datorită unui cuplu rodat și pe scenă: Valentin Teodosiu și Constantin Cotimanis. Bine pilotat, Florin Piersic jr. s-a aventurat cu succes în rolul mezinului a cărui cerbicie va ceda treptat, dragostea diluându-i aversiunea și spiritul vindicativ, nu însă și spiritul justițiar. O disperată și neostoită sete autodemolatoare structurează evoluția lui Mircea Albulescu, *pater familiae* meschin și sadic totodată: un titan ce pretinde a fi răpus de singurătate, doborât de fapt de incapacitatea de a comunica. Adriana Trandafir pulverizează, cu indicibilul farmec al versatilității, tiparul acestei Fedre moderne, ce împinge situațiile la extrem cu grația nebună a orgoliului, a ambiției, a deingroladei absolute.

Irina Coroiu

Sa aniversări

„Iată femeia pe care o iubesc”

Primile amintiri legate de doamna Ileana Berlogea se confundă cu studenția mea. Am cunoscut-o, în relația student-profesor, încă din întâiul meu an de facultate: o adevărată doamnă, un profesor de o integritate umană și profesională desăvârșită. Încă mai învăț de la Ileana Berlogea, pentru că, așa cum pe atunci îi eram student, astăzi îi sunt cursant la doctorat.

Cu surprindere am aflat că tânăra doamnă Berlogea a împlinit o vârstă atât de rotundă și am luat hotărârea ca – deși această aniversare s-a petrecut în mijlocul verii – o dată cu deschiderea noului

an universitar, în octombrie, la „Casandra”, să o sărbătorim oficial.

Acum o văd ca și atunci: o femeie foarte frumoasă, care mă intimidă. Asta am simțit când, în primul meu an de studii, i-am fost aproape și am văzut-o într-o postură extra-școlară. A venit în România Charles de Gaulle, am primit instrucțiuni să-l întâmpinăm cu toții la Arcul de Triumf, iar doamna Berlogea m-a luat în mașina ei, căci eu pierdusem autobuzul. Era la volan și am mers cu frică, abia își luase carnetul. Avea un fel de a conduce feminin, bizar pentru mine, care nu știam să șofez și nu

puteam să înțeleg ce face. Ea spunea, în timp ce conducea, următoarea mișcare pe care o avea în intenție. La fel era și la clasă, și la volanul mașinii sale: parcă timidă, dar de fapt sigură pe ea, directă, onestă... Apoi am dat un examen cu doamna Berlogea pe când era însărcinată. Copilul de atunci este acum regizoarea Anca Berlogea. Ne leagă mulți ani...

Nu-mi închipui școala de teatru românească fără ea. Este conducător de doctorat, este profesoara noastră. Are o vitalitate ieșită din comun. Am fost acum vreo șapte ani la Botoșani, căci acolo, prin hotărârea ministerului, câțiva actori primeau derogare de la studii. Am fost trimiși drept examinatori eu - ca profesor de actorie – și doamna Berlogea - ca teoretician. Am luat trenul seara, am ajuns dimineața la Botoșani, toată ziua am avut diverse activități și seara am luat din nou trenul, spre București. Am descoperit, la finalul acelei zile, că sunt mult mai obosit decât ea. Așa este și acum. Un om cu o putere de concentrare și o memorie deosebite, cu o cultură fenomenală, complexantă, cu multă experiență de viață, cu un farmec și o delicatețe remarcabile. Nu știu ce i-aș spune la aniversare... Că o iubesc! Poate i-aș mărturisi că atunci, cândva, când îi eram student, am fost îndrăgostit de dânsa. N-aș fi putut să-i arăt, să-i comunic asta, dar mă uitam cu multă admirație la o doamnă foarte frumoasă, expresivă și care se impunea, din toate punctele de vedere. Da, i-aș spune că o iubesc. Ar fi chiar adevărul. Și, pe lângă „La mulți ani!”, cred că e foarte important să-i spui unui om că ai nevoie de el. Noi toți avem nevoie de doamna Berlogea.

Florin Zamfirescu